

Sasria SOC Limited
P.O. Box 653367, BENMORE, 2010
36 Fricker Road, Illovo, 2196
Tel: +27 11 214 0800 (Switchboard)
Fax: +27 11 447 8630
Reg. No. 1979/000287/06
VAT Reg. 4140119340
FSP Licence No.: 39117

BUKANA YA LESEDI MANUAL

**Ho ya ka Karolo 14 ya Molao wa Kgothaletso
ya Phihlello ya Lesedi Nomoro 2 wa 2000**

LENANEO LA DIKAHARE

Karolwana	Sehlooho	Leqephe
1	Selelekela	3
2	Sepheo sa Bukana	3
3	Dintlha ho ya ka Karolo 14	3
A	Mosebetsi le sebopeho sa Sasria SOC Limited <i>[Karolo 14 (1) (a)]</i>	3
A (i)	Mosebetsi ya Sasria SOC Limited	3
A (ii)	Sebopeho sa Sasria SOC Limited	4
B	Dintlha tsa boiteanyo <i>{Karolo 14(1) (b)}</i>	4
C	Karolo ya 10 e tataisa hore Molao o sebediswa jwang <i>[Karolo</i>	5
D	Phihlello direktong tse tshwerweng ke Sasria SOC Limited	5
D (i)	Mekgwatshebetso ya kopo	5
D (ii)	Boipolelo bo iphetaphetang <i>[Karolo 14(1) (e)]</i>	7
D (iii)	Boipolelo ba boithaopo <i>{Karolo 15 (1) (a)}</i>	7
D (iv)	Direkoto tse ka kotjwang <i>[Karolo 14 (1) (d)]</i>	8
E	Ditshebeletso tse fumanehang <i>[Karolo 14(1) (f)]</i>	9
E(i)	Mofuta wa ditshebeletso	9
E (ii)	O ka fumana phihlello jwang ditshebeletsong tsena	9
F	Tlhophiso e dumellang bonkakarolo ba setjhaba qalehong ya pholisi le tshebediso ya matla <i>[Karolo 14 (1) (g)]</i>	9
G	Ditharollo tse fumanehang haeba dipehelo tsa Molao ona ho sa ikamahangwe le tsona <i>[Karolo 14 (1) (h)]</i>	10
H	Lesedi le leng jwalo ka ha ho hlophisitswe ho ya ka Molao <i>(Karolo 14 (1)(i))</i>	10
I	Tumello	10

1. SELELEKELA

Karolo 32 ya Molaotheo wa Rephaboliki ya Afrika Borwa, nomoro 108 ya 1996 ("Molaotheo") e neha motho e mong le e mong tiisetso ya tokelo ya phihlello ya lesedi. Molao 2 wa 2000 wa Kgothaletso ya Phihlello ya Lesedi ("Molao") o ile wa tsebahatswaka la 3 Hlakola 2002 ho fana ka sephetho tokelong ena ka ho ntshetsa pele setso sa ponaletso le boikarabelo ditheong tsa setjhaba le poraefete.

Ho ka nehelana ka tekolo e senang leeme mme e utlwahala ka boemo ba yona, Sasria SOC Limited (eo mona e bitwang "Sasria") e tsitlallela ho nnetefatsa kgafetsa hore tlaleho le tshenollo ya bona ho baamehi e motjheng, e hlakile le ho ba bohlokwa.

Bukana ena e hlophisitswe ho dumellana le diphelelo tsa karolo 14 ya Molao eo e etsang hore ho be bohlokwa haholo bakeng sa setheo se seng le se seng sa mmuso ho hlophisa bukana e tlang ho nehelana ka tataiso setjhabeng ya kamoo se ka fumanang phihlello ho lesedi lefe kapa lefe le tshwerweng ke setheo sa mmuso.

2. SEPHEO SA BUKANA

Sepheo sa bukana ena ke ho fana ka tataiso dithong tsa setjhaba ya hore ba ka fumana jwang phihlello ya lesedi lefe kapa lefe le tshwerweng ke Sasria.

3. DINTLHA HO YA KA KAROLO 14

A. Mesebetsi le sebopelo sa Sasria [Karolo 14 (1) (a)]

i. Mesebetsi ya Sasria

Sasria ke setheo sa mmuso seo sethathong se ileng sa kenyelletswa ho ya ka Molao 63 wa Dikhampani wa 1973 jwalo ka khampani ya karolo 21 moo mmuso e leng radiabo a le mong, Sasria e ile ya fetolwa ho tloha ho khampani ya karolo 21 ho ba khampani ya setjhaba ho ya ka Molao wa Phetolo ya Sasria, wa 134 wa 1998 moo mmuso o dulang e le radiabo a le mong khampaning. Sasria ke Khampani ya Inshoreense ya Nako e Kgutshwane e fanang ka tshireletso bakeng sa tshenyeho e bakilweng ke diketso tsa sepolotiki le tseo e seng tsa sepolotiki, dintwa, boipelaetso le ho hloka botsitso ha setjhaba. Sasria ke yona feela khampani ya inshoreense ya nako e khutswane e nang le tumello ya ho tshhehetsa ditshoso tse kahodimo ho ya

ka Molao wa Inshoreense ya Ditshenyeho le Ditahlelo, was 56 1989.

ii. **Sebopeliso sa Sasria**

Sasria e na le ofisi ya naha e leng Gauteng atereseng e boletsweng **Seratswaneng B** ka tlase. Shejule ya Boto ya Balaodi le taekeramo e hlophisitsweng ya sebopeliso e ka fihlellwa ho "homepage" ya Sasria: <http://www.sasria.co.za>

B. Dintlha tsa boiteanyo [Karolo 14(1)(b)]

Ofisiri ya Lesedi:

Mong Cedric Mnwabisi Masondo

Molaodi wa Tsamaiso

Emeili: cedricm@sasria.co.za

Motlatsa Ofisiri ya Lesedi:

(Ya kgethilweng ka tshwanelo ke Ofisiri ya Lesedi ho sebetsana le dikopo bakeng sa phihlello ya lesedi ho ya ka Molao)

Mong. Mziwoxolo Mavuso

Mongodi wa Khampani

Emeili: mziwoxolom@sasria.co.za

Lesedi la Kakaretso:

Aterese ya Poso:

P O Box 65337

Benmore

2010

Aterese ya Mosebetsi:

36 Fricker Road Road,

Illovo, Sandton

2196

Mohala:

(011) 214 0800

Fekese:

(011) 447 8624

Websate:

<http://www.sasria.co.za>

C. Karolo ya 10 e tataisa hore Molao o sebediswa jwang [Karolo 14(1) (c)]

Tataiso e hlophisitswe ho ya ka karolo 10 ya Molao ke Khomishene ya Ditokelo tsa Botho. E na le lesedi ho thusa motho e mong le e mong ya lakatsang ho sebedisa tokelo, ho ya ka Molao. Tataiso e a fumaneha websaeteng ya Khomishene ya Ditokelo tsa Botho ya Afrika Borwa.

Ka kopo lebisa dipotso tsohle ho:

Khomishene ya Ditokelo tsa Botho ya Afrika Borwa: Yuniti ya PAIA

Lefapha la Dipatlisiso le Ditokomane

Contact: Lindiwe Dlamini
Mohala: +27 11 877 3803
Websate: www.sahrc.org.za
Emeili: lidlamini@sahrc.org.za

D. Phihlello direkotong tse tshwerweng ke Sasria

▪ Mekgwatshebetso ya kopo

Moikopedi o lokela ho fuwa phihlello rekotong ya setheo sa setjhaba haeba moikopedi a ikamahanya le tse latelang:

- Moikopedi o ikamahanya le ditlhoko tsa mokgwatshebetso tse Molaong tse amanang le kopo bakeng sa phihlello rekotong eo; le
- Phihlello rekotong eo ha e hanwe ka tlasa mabaka afe kapa afe a ho hana a boletsweng ho Molao.
- Ngollano e tla lebiswa ho moikopedi karabelong ya kopo ya hore e dumetswe kapa tjhe.
- Haeba lesedi le sa fumanehe, lengolo le etswang ka tlasa kano le tla saenwa le nto romelwa ho moikopedi.
- Kopo e tla ntshetswa pele matsatsing a mashome a mararo (30) a kopo kapa a ka eketswa ke ofisiri ya lesedi ka matsatsi a mang a mashome a mararo (30).
- Ntle le nako e thathamisitweng mona ka hodimo, motlatsa ofisiri wa lesedi o lokela ho fumana tumello ya Komiti ya Phethahatso kapa Molaodi wa Tsamaiso pele lesedi le ka lokollelwa moikopedi.

Mofuta wa kopo:

- Moikopedi o lokela ho sebedisa foromo e hatitsweng ho Government Gazette 25099
- [Government Notice R887- 20 Phupu 2003 Foromo A], Sehlomathiso A se bontsha foromo e tlamehang ho tlatswa ha o etsa kopo ya lesedi.
- Foromo A e lokela ho romellwa ho Motlatsa Ofisiri wa Lesedi atereseng kapa nomorong ya fekese e boletsweng ho B kapa emeili ena : mziwoxolom@sasria.co.za
- Moikopedi o lokela hape ho bontsha haeba kopo ke khopi ya rekoto kapa haeba moikopedi o batla ho hlahloba rekoto diofising tsa setheo sa setjhaba. Kahlakoreng le leng haeba rekoto ha se tokomane e ka lekolwa foromong e kopilweng, moo ho kgonehang [Karolo 29(2)].
- Haeba moikopedi a hloka phihlello foromong, moikopedi o lokela ho nehwa phihlello ka mokgwa oo o kopilweng. Ke hore, ntle le haeba ho etsa jwalo ho tla itshunya ka tsela e sa lokang tsamaisong ya setheo sa setjhaba se amehang, kapa ho senya direktoto, kapa ho se hlomphe tokomane ya semmuso e nang le ditokelo tsa yona. Haeba bakeng sa mabaka a utlwahalang, phihlello e ke ke ya nehanwa foromong e kopilweng empa ka mokgwa o mong, tefello e lokela ho kopangwa ho latela foromo ya phihlello e bontshitsweng pele ke moikopedi [Karolo 29(3) le (4)].
- Haeba, tlatselatsong ya karabo e ngotsweng ya kopo bakeng sa rekoto, moikopedi o hloka ho eletswa ka qeto ka tsela e nngwe, mohlala ke founo, sena se lokela ho bontshwa [Karolo 18(2)(e)].
- Haeba moikopedi a kopa lesedi bakeng sa motho e mong, boemo boo kopo e etswang bo lokela ho bontshwa [Karolo 18(2) (f)].
- Haeba moikopedi a sa kgone ho bala kapa ho ngola, kapa a na le kgolofalo, kopo ya rekoto e ka etswa ka molomo. Ofisiri ya lesedi o lokela ho ngola kopo ya molomo foromong e dumelletsweng le ho fana ka khopi ya yona ho moikopedi [Karolo 18 (3)].

Ho na le mofuta e mmedi ya tefello e hlokwang hore e lefuwe ho ya ka Molao, e leng tefello ya kopo le tefello ya phihlello [Karolo 22].

Moikopedi ya batlang phihlello ho rekoto e nang le lesedi la bong la moikopedi eo ha a hloke ho lefa tefello ya kopo. Moikopedi e mong osele, eo e seng moikopedi ka boyena, o lokela ho lefa tefello ya kopo e hlokwang:

- Ofisiri ya lesedi e lokela ho tsebisa moikopedi (e mong eo e seng moikopedi ka boyena) ka tsebisong, e kopang moikopedi ho lefa tefello e hlokwang (haeba e le

teng) pele kopo e ka sebetswa ho ya pele.

- Tefello ya kopo e lefuwang ho setheo sa setjhaba ke R35.00. Moikopedi a ka kenya boipeletso
- ba setheong, moo ho hlokehang, kapa kopo lekgotleng la dinyewe kgahlanong le thendara kapa tefo ya tefello ya kopo.
- Kamorahoba ofisiri ya lesedi e nke qeto kopong, moikopedi o lokela ho tsebiswa ka qeto e
- jwalo ka mokgwa oo moikopedi a hlokang ho tsebiswa ka oona.
- Ho fanaka kopo, tefello ya phihlello e lefella bakeng sa patlisiso, tlhophiso, tlhahisole bakeng
- sa nako efe kapa efe e fetileng dihora tse behilweng tsa ho batlisisa le ho hlophisa rekoto
- bakeng sa boipolelo

ii. Boipolelo bo iphetaphetang [Karolo 14(1) (e)]

Letona la Toka le Ntshetsopele ya Molaotheo le lokela ho phatlalatsa tsebisiso ho latela Karolo 15(2) e hlalose mefuta ya direkoto tsa setheo tse fumanehang ntle le hore motho a kope phihlello ho latela Molao. Ka nako ya phatlalatso ya bukana ena ho ne ho se na tsebisiso e entsweng malebana le lesedi la Sasria.

iii. Boipolelo ba boithaopo [Karolo 15(1) (a)]

Sasria e tla etsa mekutu ya ho nehelana ka boithaopo ho Letona la Toka le Ntshetsopele ya Molaotheo tlhalosetso ya mefuta ya direkoto tse fumanehang ka ho iphetapheta. Mothathing wa jwale mefuta eo ke e latelang - Dihlahiswa tsa Sasria; Tefo tsa Ditshebeletso; Mokgwatshebetso wa Tseko; Disekhula; Melao; ditaba tsa puso

iv. Direkoto tse ka kotjwang [Karolo 14 (1) (d)]

Tlhaloso ya dihlooho le mefuta ya direkoto tse tshwerweng ke Sasria:

LESEDI LA KHAMPANI

- Ditokomane tsa khampani: Setefikeiti sa Kenyelletso, Memorantamo wa tsenyeletso
- Direjisetara;
- Ditatamete tsa Selema tsa Ditjhelete;
- Direkoto tsa Boto le Komiti

DITSHEBELETSO TSA BASEBETSI

- Dikonteraka tsa mosebetsi
- Ngollano e amanang le Basebetsi
- Dikonteraka tsa basebetsi le dikonteraka tse ding tse amanang le basebetsi le direkoto tsa tsa semolao

TUMELLANO LE DIKONTERAKA

- Ditumellano le barekisi
- Ditumellano le Dikhampani tsa Ejensi
- Ditumellano le Mmuso wa Afrika Borwa
- Ditumellano le Botsamaisi ba Matsete
- Ditumellano le Dithekiso tsa Mosebetsing
- Ditumellano tsa Khiro

DIREKOTO TSA DITJHELETE LE TJHEBISISO YA DIBUKA

- Dibuka tsa Akhaonte
- Ditatamente tsa ditjhelete
- Direkoto tsa akhaonto ya banka
- Ditatamente le ditokomane tsa tshehetso
- Ditlaleho tsa matsete le ditokomane
- Direkoto tsa matsete
- Ditokomane tsa tshireletso

THEKISO LE HO BAPATSA

- Lethathama la Dikhampani tsa Ejensi
- Mangolo a Matla
- Direkoto tsa ho bapatsa
- Direkoto tse entsweng ke khampani katolosong ya mesebetsi ya yona ho amana le bareki, ho
- kenyeletswa le direkoto tsa phapanyetsano
- Direkoto tsa kahare tsa tekolo le direkoto tse ding tsa kahare

E. Ditshebeletso tse fumanehang [Karolo 14 (1) (f)]

i. Mofuta wa ditshebeletso

Ho Sasria tsena di tla kenyeletsa ditshebeletso tse kang diketsahalo **mananeng le mafapheng. Tsena di ka fihlellwa ho “homepage” ya Sasria.**

ii. O ka fumana phihlello jwang ditshebeletsong tsena

Ho fumana phihlello ditshebeletsong Sasria dikopo di lokela ho etswa ho Molaodi wa Tsamaiso wa khampani.

Molaodi wa Tsamaiso wa Sasria ke: Mong Cedric Mnwabisi Masondo

Dintlha tsa boiteanyo tse sa fetohang ho tse boletsweng ho **Seratswana 8** kahodimo di ka sebediswa ho iteanya le Mong Cedric Mnwabisi Masondo.

F. Tlhophiso e dumellang bonkakarolo ba setjhaba qalehong ya pholisi le tshebediso ya matla [Karolo 14 (1) (g)]

Ditlhophiso tsena di laolwa ke Molao wa Phetolo wa Sasria, 1998 (Molao wa 134 wa 1998).

Ditlhoko tsa bohlokwa ke *Karolo 6 le 9* tsa Molao o boletsweng.

Karolo 6 e bolela hore Letona kamora puisano le inshoreense ya nako e kgutshwane le ka :

(a) fetola memorantamo le di-athikele tsa mokgatlo wa Khampani, empa le sa fetole mosebetsi o ka sehloohong wa Khampani ya inshoreense ya nako e kgutshwane bakeng sa kotsi e ikgethang ho sa kenyeletswe ya inshoreense ya nako e kgutshwane e phetwang ya dikotsi tse ikgethang;

(b) thonya boto ya balaodi ba Khampani;

(c) etsa eng kapa eng e hlokehang ho tlisa sephetho sa phetolo ya Sasria ho ba khampani ya setjhaba le ho hlophisa botjha ba Khampani.

Karolo 9 e bolela hore Letona le lokela, kamora ditherisano le ba inshoreense ya nako e kgutshwane, ho rekisa kapa ka tsela efe kapa efe e nngwe le qhale ho ba le diabo ha Mmuso Khampaning kapa karolo ya ho ba le diabo.

G. Ditharollo tse fumanehang haeba dipehelo tsa Molao ona ho sa ikamahangwe le tsona [Karolo 14 (1) (h)J

Ho ya ka ditlhoko tsa *Karolo 74* ya Molao, moikopedi ya hlokofoaditsweng a ka kenya boipiletso ba kahare kgahlanong le qeto ya ofisiri ya lesedi ya Sasria. *Karolo 75* e beha mokgwatshebetso o tlang ho latelwa ho ka kenya boipiletso.

H. Lesedi le leng jwalo ka ha ho hlophisitswe ho ya ka Molao (Karolo 14 (1) (i))

i) Ho beha Bukana dinakong [Karolo 14 (2)]

Sasria e ikarabella bakeng sa ho beha bukana ena dinakong ka dinakwana tse sa feteng selemo se le

ii) Phumaneho ya Bukana [Karolo 14 (3)]

Sasria e tla nka mehato e hlokehang ho nnetefatsa hore bukana ena e a fumaneha ka dipuo tse nne (4) tsa mmuso: Sekgowa, Afrikaans, IsiZulu kapa Sesotho.

I. TUMELLO

Bukana ena e ile ya amohelwa ke Komiti ya Phethahatso ya Sasria ka la 30 Phupjane 2015.

.....
Mr C.M. Masondo (Managing Director)

30 Phupjane 2015
MOHLA